

FLUORINNHOLD I VATNET

KONTAKT OSS

Åseral kommune har ansvar for å
gjøre informasjon til kommunen sine
innbyggjarar om tilhøve som kan
påverke innbyggjarane si helse.
Kontakt oss viss du har fleire
spørsmål om fluorinnhald i vatn.

E-POST

post@aseral.kommune.no

TELEFON

38285800

INTERNETT

www.aseral.kommune.no

FOR HØGT FLUORINNHOLD I VATN KAN SKADE TENNER OG SKJELETT

Ansvarlege for drikkevatt i Åseral kommune tilrår at dei som får drikkevatt frå ein borebrønn å måle fluorinnhaldet i vatnet.

FLUOR ER NATURLEG

Fluor eller fluorid som det egentlig heiter, er ikkje bare noko som finnast i tannkrem eller fluortablettar. Stoffet førekjem og i berggrunnen og vatn i varierende mengd. Dit kan stoffet ha kome gjennom naturlege prosessar. I nokre høve, i sentrale strøk, kan og industriutslepp gje høge verdjar. Det er lite relevant i Åseral. Fluor løysast opp i grunnvatnet i mange område, og slikt vatn er ein av våre viktigaste kjelder til fluor, som er naudsynt for skjelettet og sunne tenner. Fluorinnhaldet i overflatevatn er til vanleg mindre enn 0,05-0,1 mg / l. I grunnvatn kan fluoridinnhaldet variere med opptil fleire milligram per liter.

FOR STORE MENGDER FLUOR KAN VÆRE SKADELEG

Både for lite og for mykje fluor gir helseproblem, og den optimale dosen ligg i eit smalt område mellom 0,5 og 1,5 milligram per liter. Fluor i moderate mengder førebygg tannråte (karies). I større mengder vil fluor kunne gje misfarging og skade på tannemalje, og skadeverknader på skjelettet. Det er derfor utarbeidd norske retningslinjer for bruk av fluorhaldig drikkevatt i høve til verknader på tenner og helse.

DET ER ENKELT Å MÅLE

Mengda fluor i vatnet varierer frå område til område. Åseral kommune rår derfor til at alle som får vatn frå ein borebrønn måler fluorinnhaldet i vatnet. Dette kan gjerast ved å sende inn ei vassprøve til eit laboratorium som analyserar fluorinnhaldet i vatnet. Det er mulig å gjere tiltak for å redusere fluorinnhaldet i vatnet om ein skulle påvise høge verdjar. Metoden absorpsjon brukast for å fjerne fluor.

TOLKING AV PRØVESVAR

Nedanfor står eit oversyn over korleis ulike fluorverdjar påverkar helsa:

0-0,5 MG/L - Ingen synleg verknad på tennene, eller nokon kjent verknad på kroppen. Fluortablettar og fluortannpasta kan brukast som vanleg.

0,5-1,0 MG/L - Gir vern mot tannråte, og ingen skadeverknader er påvist. Fluortablettar bør ikkje nyttast.

1,0-1,5 MG/L - Gir vern mot tannråte, og ingen skadeverknader er påvist. Fluortablettar bør ikkje nyttast, heller ikkje fluortannpasta..

1,5-3 MG/L F - Gir vern mot tannråte, men omtrent halvparten av barna vil få tannflekkar. Ingen kjente helseskader elles. Tannflekkar kan redusert eller unngåast ved bruk av fluorfattig vatn i spedbarnsmaten.

3-6 MG/L F - Førekost av tannflekker aukar, og tennene blir meir skøyre og mindre motstandsdyktige. Gravide og ammande, samt barn under 7 år bør begrense bruken av dette vatnet.

OVER 6 MG/L F - Fluorinnhaldet er skadeleg for tennene, og moglege helseskader kan oppstå. Slikt vatn bør ikkje brukast til drikke.

NB! Innbyggjarar som får vatn frå offentlege vassverk, treng ikkje å måle fluorinnhald i vatnet. Det kommunale vatnet i Åseral held krava til tillate fluorinnhald.

